

---

10   2018_B&W_00390   Informatienota monitor Sociaal Domein - informeren

---

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer O. Akkerman, Wethouder; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw J. de Groot, Secretaris

---

Informatienota

Inleiding

De monitor Sociaal Domein over het eerste halfjaar van 2018 is inmiddels de 7e monitor vanaf het moment dat de gemeente verantwoordelijk is geworden voor het verstrekken van maatwerkvoorzieningen in het kader van de jeugdwet en de Wmo (1-1-2015).

Naast de cijfers over het eerste halfjaar 2018 (1 januari tot en met 30 juni 2018) zijn de resultaten over geheel 2015, 2016 en 2017 meegenomen. Hierdoor is het mogelijk de uitkomsten te vergelijken en een eventuele ontwikkeling in de tijd te zien.

Informatiebronnen

De informatiebronnen voor de Monitor Sociaal Domein zijn de volgende:

- Inwonersonderzoek (eens in 2 á 3 jaar); de nu meegenomen uitkomsten van het inwonersonderzoek zijn uit het onderzoek van 2017. De uitkomsten van dit onderzoek zijn in maart 2018 aan u toegestuurd.
- Cliënttevredenheidsonderzoeken Wmo en Jeugd (jaarlijks); Elk jaar wordt, achteraf, een onderzoek gedaan naar de cliënttevredenheid van de cliënten Wmo en Jeugd. Het laatste onderzoek heeft in het tweede kwartaal 2018 (over het jaar 2017) plaatsgevonden. De uitkomsten van dit onderzoek zullen naar verwachting in september/oktober met u worden gedeeld. Overigens is het zo dat de respons, met name aan het CTO Jeugd zeer laag is. Interpretatie van de gegevens moeten daarom met enige terughoudendheid gemaakt worden.
- Administratief systeem Wmo en Jeugd (halfjaarlijks); de gemeente maakt gebruik van ZorgNed om de gegevens van inwoners die een beroep doen op de Wmo en Jeugdzorg vast te leggen. Uit dit systeem wordt informatie t.b.v. de monitor gehaald. De gegevens worden voor elke monitor uit het systeem gehaald.
- Financieel systeem (halfjaarlijks); samen met het administratief systeem kunnen belangrijke financiële gegevens worden verzameld. Naarmate het jaar vordert krijgen de eerste ramingen meer contouren. De gegevens worden voor elke monitor uit het systeem gehaald. De cijfers voor 2017 zijn aangepast en sluiten aan bij de jaarrekening 2017.
- IGSD (jaarlijks/halfjaarlijks); hiervoor is de Q2 rapportage van de IGSD gebruikt.

Kernboodschap Wmo-transitie

De cijfers uit het CTO over het jaar 2017 laten zien dat de waardering en tevredenheid van de cliënten ten opzichte van verleden jaar over het algemeen iets is toegenomen. Dit heeft alles te maken met gewenning; zowel bij inwoners, cliënten als bij de consultants. Het eerste halfjaar van 2018 is daarom sterk ingezet op het (nog) sneller verwerken van aanmeldingen. Dit wordt zichtbaar in de gemiddelde tijd tussen de aanmelding en het vaststellen van de aanvraag. Deze was over het eerste halfjaar van 2018 gemiddeld 30 dagen per aanvraag. Dat komt neer op gemiddeld iets meer dan 4 weken en zit daarmee onder de wettelijke norm van 8 weken.

Overigens is er sprake van een kleine stijging in het aantal cliënten dat gebruik maakt van één (of meerdere) maatwerkvoorziening(en). Het gaat om een stijging van bijna 4%. Eind juni hadden bijna 2.300 cliënten een indicering, waarvan 230 een PGB. Ook het aantal door de gemeente geïndiceerde maatwerkvoorzieningen is het laatste halfjaar iets toegenomen met bijna 2,5% naar 3.900 voorzieningen. Dat deze stijging lager is dan de stijging in het aantal cliënten betekent dat het gemiddeld aantal voorzieningen per cliënt iets is afgenomen. Nu ligt dat op 1,7 voorziening per cliënt.

Vanaf 2018 wordt binnen de Wmo- begeleiding gewerkt met een nieuwe inkoopstelsel. Naast het feit dat de prijzen gezamenlijk met de zorgaanbieders zijn vastgesteld en er sprake is van een reële kostprijs, wordt er nu maandelijks een vast bedrag per cliënt uitgekeerd, zolang deze zorg ontvangt. De gedachte hierachter is dat het gaat om het bereiken van een van tevoren, met de cliënt bepaald, resultaat en niet om 'aanwezigheid' van de cliënt bij de zorgaanbieder. De zorgaanbieder bepaald samen met de cliënt wat er wanneer nodig is. Dit aanbod kan gedurende het traject wisselen. Het bedrag per maand blijft gelijk tot het traject zijn einddatum heeft bereikt. Dit betekent flexibiliteit voor de cliënt en de zorgaanbieder. Het zou ook moeten leiden tot minder administratieve lasten.

Door deze methodiek is het relatief eenvoudiger door het jaar heen te bepalen wat de gemeente over het gehele jaar moet betalen. Zo is het de verwachting dat de uitgaven voor Wmo-begeleiding op bijna 5,2 miljoen euro uit zullen komen. Dit is inclusief PGB. Voor de schoonmaakondersteuning, die nog volgens de oude methodiek van declareren per geleverd uur werkt, moet op een andere wijze een inschatting van de kosten gemaakt worden. Die berekening komt uit op iets meer dan 3,2 miljoen euro (incl. PGB). Samen is dit 8,4 miljoen euro en bijna gelijk aan het budget.

De zorgaanbieders zijn niet geheel tevreden met de nieuwe inkoopstelsel. Ondanks dat de geprognoseerde uitgaven op het budget lijken uit te komen en bijna een miljoen hoger liggen dan de uitgaven in 2017 geweest zijn is de ontevredenheid met name financieel. Er is afgelopen halfjaar veelvuldig contact met diverse zorgaanbieders geweest en dit zal ook komend halfjaar zo blijven. De methodiek zal geëvalueerd worden met de zorgaanbieders.

Jeugdhulp

Ook bij de jeugdhulp is over het algemeen sprake van een stijgende lijn in de waardering en tevredenheid van de cliënten. Één cijfer valt echter op; het aantal cliënten dat wist waar ze moest zijn met hun hulpvraag is gedaald van 74% naar 70%. Dit heeft te maken met het feit dat vanaf 2017 de werkzaamheden van het CJG, de toegang tot dat moment voor vragen rondom jeugdhulp, in de gemeentelijke toegang werden geïntegreerd. Ondanks publiciteit en een goede overdracht heeft dit mogelijk toch geleid tot dit lagere cijfer. Het is wel de verwachting dat dit cijfer, gemeten over 2018, hoger zal zijn. Er zijn in het 1e halfjaar 2018 geen bezwaarschriften ingediend, wel is er één klacht in behandeling.

Net als bij de Wmo is ook bij de jeugdhulp sprake van een toename in het aantal cliënten en geïndiceerde voorzieningen. Het aantal unieke cliënten is met 100 toegenomen (13%), het aantal voorzieningen met 140 (12,5%). Deze stijging zal ook zichtbaar worden in de besteding van het

budget (zie hieronder). Er wordt gewerkt aan een analyse van de ontwikkelingen in de jeugdhulp. Deze wordt in het laatste kwartaal van 2018 aan u gepresenteerd.

Ook bij de jeugdhulp is er sprake van een nieuwe wijze van inkoop. Doel van de nieuwe inkoopmethodiek is, uiteindelijk, het afrekenen op behaalde resultaten en niet op de hoeveelheid geleverde zorg. Dit eerste jaar is duidelijk een overgangsjaar. Zo zal moeten blijken of de nu vastgestelde prijzen reëel zijn.

Naast deze nieuwe inkoopmethodiek zorgt de gemeente Steenwijkerland nu zelf voor de betaling van de facturen. Hiermee is er eerder zicht op de mogelijke uitgaven over het gehele jaar. Het beeld dat nu zichtbaar wordt is dat de stijging in de zorgkosten, die in de tweede helft van 2017 naar voren kwam, nog verder doorzet. Een voorzichtige raming komt nu uit op 10,7 miljoen euro aan uitgaven aan jeugdhulp. Dit ligt 1,2 miljoen euro boven het budget dat nu is opgenomen in de begroting. Een deel van dit tekort zal worden opgevangen binnen het Sociaal Domein. Daarnaast wordt bij de Najaarsnota 2018 1 miljoen euro extra aan budget gevraagd voor deze uitgaven. De al eerder genoemde analyse zal ook ingaan op de financiële ontwikkelingen.

Participatie

Ondanks dat de instroom in de Participatiewet hoger is dan de uitstroom naar betaald werk is er toch sprake van een daling in het bestand. Want naast uitstroom naar werk zijn er ook andere redenen van uitstroom; naar studie, verhuizing of wijziging van de norm. De daling van het bestand over het eerste halfjaar komt, voor de WWB, uit op 24.

De analyse van het klantenbestand is in volle gang, wat moet leiden tot inzicht in welke investering vanuit de gemeenten noodzakelijk is om de inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt betere kansen te bieden. Parallel hieraan is het proces van 'aanvraag uitkering' en 'begeleiding werkzoekende' tegen het licht gehouden en geoptimaliseerd.

In verschillende werkgroepen en in de projectgroep is de afgelopen periode gewerkt aan het verzamelen van input om te komen tot een implementatieplan gericht op de inrichting van de Integrale toegang bij zowel de gemeente Steenwijkerland als de gemeente Westerveld en de gevolgen hiervan voor de IGSD.

Evaluatie monitor

De huidige monitor, die inmiddels bijna 4 jaar gebruikt wordt, sluit aan bij het collegeprogramma van het vorige college. Een evaluatie van de monitor en aanpassing aan het nieuwe collegeprogramma lijkt dan ook op zijn plaats. Het college komt nog met een voorstel over het proces van deze evaluatie en aanpassing.

Consequenties voor de gemeente

De kostenstijging die zichtbaar wordt, zowel bij de Jeugdhulp als bij de Wmo, onderschrijft de noodzaak tot verdere transformatie. Het (verder) integreren van de toegang en het werken met De Kop zijn stappen die, op termijn, mogelijk tot een verlaging van de uitgaven zullen leiden. Daarnaast wordt de jeugdhulp van de afgelopen periode geanalyseerd en de uitkomsten van dit onderzoek, en eventueel te nemen stappen, in het laatste kwartaal van dit jaar gepresenteerd.

Communicatie

nvt

Vervolg

Het college komt nog met een voorstel over het proces van de evaluatie van de monitor Sociaal Domein en een eventuele aanpassing hiervan.

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit kennis te nemen van de Monitor Sociaal Domein juli 2018.

Beslispunt 2

Het college besluit de informatienota monitor Sociaal Domein juli 2018 ter kennisname aan de gemeenteraad te sturen.

Bijlagen

---

1. Monitor beleid sociaal domein (3D) - juli 2018.pdf

Monitor sociaal domein (3D's) juli 2018

De monitor wordt twee keer per jaar uitgebracht om de raad te informeren over de ontwikkelingen in het sociaal domein.

Indicator	jan-dec 2015	jan-dec 2016	jan-dec 2017	jan-juni 2018	Frequentie
Wmo					
Inwoners weten waar ze terecht kunnen met vragen over zelfredzaamheid en participatie					
% van de inwoners weten waar ze terecht kunnen met hun vragen over zelfredzaamheid en participatie	39%	39%	42%	42%	eens per twee jaar
% cliënten wist waar zij terecht kon met hun hulpvraag (t/m 2017 ; met hun vragen over zelfredzaamheid en participatie)	80%	66%	70%	78%	CTO, jaarlijks achteraf
Ondersteuning wordt tijdig geleverd					
% cliënten die vindt dat zij snel geholpen zijn	nbb	67%	70%	79%	CTO, jaarlijks achteraf
De cliënt is tevreden over het proces van vraagverheldering en zorgtoewijzing					
Het rapportcijfer voor de toegang tot de Wmo voorzieningen	7,1	7,4	7,6	7,7	CTO, jaarlijks achteraf
% cliënten tevreden over de gevonden oplossing	85%	81%	83%	87%	CTO, jaarlijks achteraf
De cliënt is tevreden over de geboden ondersteuning					
% cliënten beoordeelt kwaliteit van de Wmo-ondersteuning als (heel) goed	82%	81%	80%	87%	CTO, jaarlijks achteraf
Het rapportcijfer voor de geleverde Wmo-ondersteuning	7,1	7,6	8	7,9	CTO, jaarlijks achteraf
Er is geen sprake van wachtlijsten					
Gemiddelde tijd tussen moment van aanmelding en het moment van vaststellen aanvraag (incl. onderzoek) in kalenderdagen	28 dagen	51 dagen	44 dagen	30 dagen	halfjaarlijks
De uitgaven voor maatschappelijke ondersteuning blijven binnen de begroting (maatwerkvoorzieningen)					
Verwachte uitgaven op basis van indicatiestelling (euro's x 1.000)	8.259	6.222	7.599	8.414	halfjaarlijks
% uitgaven op basis van indicatiestelling van begroot bedrag	73%	65%	97%	99%	halfjaarlijks
Uitgaven op basis van ingediende declaraties (euro's x 1.000)	8.259	6.222	7.599	2.664	halfjaarlijks
% uitgaven op basis van ingediende declaraties van begroot bedrag	73%	65%	97%	31%	halfjaarlijks
Overig					
% cliënten dat behoort tot de structurele Wmo gebruikers (beschikking 5 jaar)	73%	69%	58%	56%	halfjaarlijks

Wmo – Transformatie						
Wijken, dorpen en kernen zijn leefbaar						
Rapportcijfer voor de leefbaarheid in de buurt waar u woont	7,3	7,3	7,3	7,3	eens per twee jaar	
Mantelzorgers en vrijwilligers worden voldoende ondersteund in hun taak						
% mantelzorgers dat zich voldoende ondersteund voelt	74%	74%	77%	77%	eens per twee jaar	
% vrijwilligers dat zich voldoende ondersteund voelt	92%	92%	92%	92%	eens per twee jaar	
Jeugdhulp						
Inwoners weten waar ze terecht kunnen met vragen over opgroeien en opvoeden						
% van de inwoners weten waar ze terecht kunnen met vragen over opgroeien en opvoeden	89% van ouders	89% van ouders	87% van ouders	87% van ouders	eens per twee jaar	
% cliënten wist waar zij terecht kon met vragen over opgroeien, opvoeden en ondersteuning	nvt	78%	74%	70%	CTO, jaarlijks achteraf	
Ondersteuning wordt tijdig geleverd						
% cliënten die vindt dat zij snel geholpen zijn	nvt	70%	62%	69%	CTO, jaarlijks achteraf	
De cliënt is tevreden over het proces van vraagverheldering en zorgtoewijzing						
Het rapportcijfer voor de toegang tot de jeugdhulp	nvt	6,7	7,1	7,1	CTO, jaarlijks achteraf	
% cliënten tevreden over de gevonden oplossing	nvt	63%	79%	79%	CTO, jaarlijks achteraf	
De cliënt is tevreden over de geboden ondersteuning						
% cliënten beoordeelt kwaliteit van jeugdhulp als (heel) goed	nvt	71%	80%	82%	CTO, jaarlijks achteraf	
Het rapportcijfer voor de geleverde jeugdhulp	nvt	7,4	7,3	7,6	CTO, jaarlijks achteraf	
Er is geen sprake van wachtlijsten						
Gemiddelde tijd tussen moment van aanmelding en vaststellen van de aanvraag (incl. onderzoek) in kalenderdagen	33 dagen	71 dagen	55 dagen	40 dagen	halfjaarlijks	
De uitgaven voor jeugdhulp blijven binnen de begroting						
Verwachte uitgaven op basis van indicatiestelling (euro x 1.000)	8.484	8.331	9.570	10.700	halfjaarlijks	
% uitgaven op basis van indicatiestelling van begroot bedrag	99%	101%	107%	115%	halfjaarlijks	
Uitgaven op basis van ingediende declaraties (euro x 1.000)	8.484	8.331	9.570	1.811	halfjaarlijks	
% uitgaven op basis van ingediende declaraties van begroot bedrag	99%	101%	107%	19%	halfjaarlijks	
aanmeldingen jeugdhulp uitgesplitst naar 'toegangsroute'	nbb				halfjaarlijks	
% aanmeldingen via eigen toegang		29%	45%	28%		
% aanmeldingen via specialist en aanbieder		71%	55%	72%		

Participatiewet (voorheen WWB)					
Groei aantal arbeidsplaatsen en toeleiding					
Uitstroom personen uit de Participatiewet naar betaald werk (incl. geplaatst via WerkGeversServicePunt = WGSP)	105	166	129	59	Halfjaarlijks IGSD
Uitstroom personen uit de Participatiewet (naar betaald werk) als % van het totale WWB bestand	11,4%	19,8%	16,1%	8,2%	Halfjaarlijks IGSD
Instroom personen naar de Participatiewet	272	321	256	125	Halfjaarlijks IGSD
Instroom personen naar de Participatiewet als % van het totale Participatiewet-bestand	29,5%	38,4%	32%	17,4%	Halfjaarlijks IGSD
% cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt dat naar vermogen een tegenprestatie verricht voor hun uitkering in de vorm van vrijwilligerswerk, mantelzorg of anderszins maatschappelijke activiteiten.	45%	57%	44%	nvt	Jaarlijks IGSD
Het verschil in het werkloosheidspercentage in de gemeente Steenwijkerland en werkbedrijf regio Zwolle	+1,8%	+ 1.3%	+ 0,7%	nvt	Jaarlijks IGSD

CTO; Cliënttevredenheidsonderzoek